

ПроТеЖе

Популяризуємо українське!

Листопад 2021 року

№4

БОСИ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТАГРАМУ

Заробити тисячу доларів за пост, у якому рекламиуються псевдо-корисні засоби для волосся. Заробити ще дві тисячі за stories, де в центрі уваги – відомий європейський бренд парфумів. Розіграти автомобіль за один мільйон гривень: тут працює «накрутка» підписників. На сто тисяч фоловерів більше, інстаблогер отримує cash вдвічі, а то й втричі більше.

Гроши виправдовують неякісний контент та затъмарення розуму відданих прихильників інстаблогерів? Які за «солодкими» обіцянками своїх «ідолів» поспішають натиснути на віконечко із написом «Так», витратити, як мовить блогерка чи блогер, «лише 60 секунд», щоб підписатися на вісімдесят таких же, які «солодко» говорять? Натискають, підписуються, дослухаються, бо вірять. Довіра – ефективний інструмент для хорошого заробітку. Вона з'являється не одразу, а зміцнюється роками. Щодня витрачати хоча б годину, щоб переглянути усі історії, перечитати усі пости, наміливатися ідеальними світлинами, на яких фотошоп на фотошопі, щоб потім говорити про них своїм друзям, знайомим, рідним як за приклад. Блогер для звичайного користувача – ідеальна модель сім'ї, життя,

Фото з відкритих джерел

кар'єрного росту, стилю. Ця вісімнадцятирічна дівчина чи двадцятирічний хлопець «купиться» у досконалості людини, яка на екрані його смартфона, і мріє про таке ж ідеальне життя. Вплив – ще один інструмент, який народжується із довіри. Він – зброя, завдяки якій блогер стає особистістю, яка надихає, навіює свої стандарти життя і гордо носить корону із гравіюванням «Інфлюенсер».

Інфлюенсер – модне, запозичене слово з англійської, яке хоче отримати місце в словнику української мови, чи вже на фініші, щоб бути там. Та що воно означає або хто ховається за вуаллю цього кричучого титулу? Той, хто впливає. Просто й зрозуміло. Він не один, їх – багато. Вони заполонили весь «Інстасвіт», їм вдалося бути в нашій свідомості, маніпулювати нами доти, поки їм віримо. Але ж у чому полягає ця довіра? Інфлюенсери – це не лише відомі селебріті, представники шоу-бізнесу, артисти, телеведучі, моделі. Вони – звичайні люди з Івано-Франківська, Львова, Рівного, Тернополя. Не закінчили навчання у вищому начальному закладі, не отримали диплома, а навчилися заробляти на показі того, що їдять на сніданок, обід, вечірю, який в них образ сьогодні, куди їдуть, із ким зустрілися і ще багатьох деталей із прожитого ними буднього дня. Тому й віримо їм, бо вони – такі як і ми, просто вміють показати своє життя замальованим яскравими фарбами.

(Продовження на 6 стор.)

АНОНС

Музичні новинки осені 2021

2

Крізь тіні Пінзеля

3

Як писати класні тексти?

4

Інтерв'ю з акторським подружжям з Тернополя

7

Гумористичний гороскоп

8

РОЗМОВА ОРЛИКА І ЧАЙКИ

Сиджу я і п'ю своє американо з молоком, а поруч лежить улюблений веганський десерт «Снікерс». Та зараз не про це.

Чекаю головну героїню сьогоднішнього репортажу Христину Чайку.

Поки смакувала каву й закідала батончик за одну щоку, то подумала, що це класний збіг, бо я - Орлик, а вона - Чайка. Мову спільну точно знайдемо, бо ми з розряду тих птахів, які розу-

млються.

Так як я прийшла до кав'ярні швидше, то щохвилини дивилася у двері, які то відчинялися, то зачинялися. Мене це напруживало, тому я відкрила нотатки в телефоні й почала писати. Писанина – це саме те, що заспокоює. Через 5 хвилин отримала повідомлення від Чайки, що вона вже долітає. Тому телефон відклала в бік і задумалася над запитаннями. Адже повто-

рюєся: головна героїня сьогодні Христя. А вона – стендаперка.

Ох, як же мені подобаються ті фемініти. Так-от, говоритимемо ми, власне, про стендап. Тому я навіть не знаю, хто тут виходить головний. Стендап, як цікаве явище, чи люди, долі яких сьогодні перетнулися.

Потім увімкнула диктофон і тут почалося найцикавіше.

На фото: Орлик і Чайка

(Продовження на 8 стор.)

ТЕРНОПІЛЬ УВІБРАВ УСІ БАРВИ!

21 жовтня у Тернопільській обласній бібліотеці для молоді відкрили виставку художніх робіт Тетяни Балбус «Симфонія барв».

Фото Анастасії Кисіль

Майстриня представила 40 робіт із власних серій. Виконані вони гуашшю, аквареллю, акрилом та олійними фарбами.

-Тут мотиви народного мистецтва та стилізованого зображення в основному з різних моїх серій робіт. У них відображені пори року, мотиви писанкарства, українські віночки, українські берегині. Наприклад, одна з серій «Українські берегині» - це як оберіг лялька-мотанка, тільки українськими декоративними розписами. Серія «Українські віночки» - це теж символ українського оберегу й відображення українських обрядів, розповідає Тетяна Балбус.

Тетяна Балбус працює у різних техніках: живопис, графіка, колаж, аплікація, ткацтво, декорація.

Анастасія КІСІЛЬ

До речі, мистецтвознавці називають мисткиню послідовницею творчості всесвітньовідомої української художницею Марії Примаченко. Виставка триватиме протягом трьох тижнів.

Тетяна Балбус — українська художниця, Заслужений майстер народної творчості України, майстер народних художніх промислів, живопису та декоративного розпису,

Фото Анастасії Кисіль
член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, викладачка Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, керівник жіночого мистецького гурту «Палітра».

Анастасія КІСІЛЬ

KALUSH ПО-ТЕРНОПІЛЬСЬКИ

25 вересня у Тернополі розпочав свою роботу Всеукраїнський форум Молодіжної столиці України «МолодійTe», на участь у якому зареєструвалося більше 600 учасників із усієї України.

Спеціальний гость форуму — український гурт «Kalush», виступ якого відбувся на головній сцені форума, Театральному майдані. Реп-гурт складається з фронтмена Псючого Сина — представник андеграунду та володар рожевої панами. Далі загадковий персонаж Килиммен — це людина, яка всюди з'являється у костюмі килима із закритим обличчям та обов'язковий елемент — мультиінструменталіст. Цю позицію закрив Ігор Діденчук, який грає на 50-ти інструментах та учасник гурту Go_A.

Фото Мілі Орлик

Фото Мілі Орлик
дей, які підспівували в унісон, я прожила секунди щастя. Секунди, в які випадаєш з реальності. Добре, що маю звичку знімати все на телефон, бо потім можна побачити декорації, співаків, оцінити стиль і музику на «твєрезу» голову. Бажаю кожному, побувати на концертах своїх фаворитів, а я дякую для Калуш, - розповіла очевидиця концерту Анастасія Кисіль.

До речі, Kalush — український реп-гурт, заснований у 2019 році. Цього ж року у грудні було випущене відео на пісню «Гори», яку учасники гурту виконали разом з аутона аутона. Менше ніж за два тижні кліп набрав 1,2 мільйона переглядів на YouTube.

Юлія ВАРЧУК

МУЗИЧНІ НОВИНКИ ОСЕНІ 2021

Цієї осені українські співаки подарували нам яскраві емоції за допомогою не менш яскравих пісень, які справді «качають», «на повторі» в списку програвання, торкаються кожної струни твого серця!

Ми звички слухати пісні популярних виконавців з-за океану, уважаючи, що їхня музика є найпопулярнішою, найкращою, тією, яка надихає, тією, яка примушує танцювати, радити, шаленити.

Та не помічаємо своїх талановитих людей, які так близько біля нас і створюють якісні композиції. Сучасні, також гідні бути на перших сходинках хіт-парадів, нашої уваги й підтримки.

Фото з відкритих джерел

11 вересня гурт TVORCHI з Тернополя презентували новий альбом «ROAD». Ці хлопці з файнного міста вже давно завоювали прихильність українських по-

ціновувачів музики. У 2020 році брали участь у національному відборі на Євробачення із композицією «Bonfire».

- «ROAD» - це дев'ять треків, які ідеально доповнять вашу подорож. «ROAD» – це не про життя від цілі до цілі, це насолода в моменті, - кажуть вокalistи гурту. Тому ви також гайда збирати валізи в мандрівку та let's enjoу the «ROAD».

Не забарився і Святослав Вакарчук, фронтмен гурту «Океан Ельзи», який випустив спільну композицію із «Одін в каное» «Місто весни». Це пісня про Львів. Про тихі вулички. Про кохання. Про берег річки.

якої немає у місті.

Прогресивний бунтар Wellboy, який став відомим завдяки треку «Гуси», продовжує дивувати своїх фанатів. «Вишні» - нова пісня про людей, які фантазують про власне майбутнє, але не докладають для цього зусиль. Wellboy обожнює бентежити слухачів філософськими підтекстами.

Фото з відкритих джерел

Слухайте й насолоджуйтесь своїм!

Софія КОВАЛКО

КРІЗЬ ТІНІ ПІНЗЕЛЯ

Він зачайвся десь у самотніх провулках маленького міста. Заховав себе у своїх неперевершених скульптурах. Заховався від людей. Від зайвого галасу. Ніхто не знає його вигляду, та й щодо справжнього імені досі невпевнені. Він зневацька зник для усіх, проте його подихи досі відчути в кам'яних, але витончених фігурах, які оздоблюють ратушу. Він віддав цьому місту усього себе. Після нього залишився той справжній дух бароко, який був ще три століття тому.

Іоан Георг Пінзель – загадковий незнайомець, який колись приїхав у Бучач на запрошення свого друга архітектора Бернара Меретина. Приїхав у тиху провінцію, де він міг бути наодинцем із самим собою, тримаючи в руках інструменти. Був наодинцем в непримітний майстерні із творчим безладом. Уявляю: усюди залишки дерева, він стой більше до вікна, крізь яке виблискують промені сонця. Вони падають на його майбутній шедевр. Замріяний, замислений, він підходить більше до білої фігури й продовжує працювати над тими тонкими лініями, тонкими рисами обличчя, виразними очима, які зараз проймають кожного, хто милюється цею скульптурою, яка прикрашає ратушу.

Колись на головний пам'ятці архітектури Бучача їх було чотирнадцять. Проте зараз уціліли менше двох: робіт. У кінці травня цього року вперше мешні вдалося піднятися на ратушу. Ігноруючи шум автомобілів десь унизу, розмови людей, торкаючись до однієї з видатних робіт Пінзеля – скульптури «Геракл, що вбиває лернейську гідру», яка за декілька днів до цього обвалилася. Дивлюся. Щось чудернацьке. Незвичайне. Не банальне. Не таке, як у всіх. Вона в мене викликає збентеження. Спереду мене на краю фігура вже з почорнілого каменю, і я намагаюся віднайти хоч якісь риси обличчя, упімати хоч один погляд, та не виходити,

Жертвоприношення Авраама. Прибл. 1760. Музей Пінзеля

бо скульптура, понівечена роками, повільно зникає. Я спускаюсь крутими сходами, якими думками можна зануритися у минуле, у те вісімнадцяте століття, коли цими ж сходами бродив Іоан.

Іоан Георг Пінзель – галицький скульптор. Представник пізнього бароко й рококо. Зачинатель Львівської школи скульпторів. До його доробку належать «Святий Онуфрій» у селі Рукомиш, що на Бучаччині, «Жертвоприношення Авраама», «Святий Йоан», «Самсон роздирає пашу лева» та ще багато цих ідеальних скульптур, які десь у музеях, які розкидані, загублені, спалені, винищені. Я і Пінзель, який досі є загубленим для нас. Де й коли народився – невідомо. Де й коли помер також никто не знає. Йоган чи Іоан – дослідники сперечаються. Та чи й взагалі ці імена справді належать видатному скульптору, адже на жодній його роботі немає підпису. Як він виглядав? Загадка. Хоча є версія, що Пінзель міг залишити свій автопортрет на плечі скульптури «Алегорія мужності», яка була створена для церкви Покрови в Бучачі.

На автопортреті я бачу ледь-ледь розплещені очі, у яких видно глибину, наче й трохи смутку. Цей погляд таємний, недосказаний, сповнений загадок і думок. Мабуть, ця невідомість мене й приваблює. Писати про того, про кого ніхто маже нічого не знає – ризик. Лише можна уявити, як він виглядав, що відчував, як гуляв біля річки Стрипи, дихав свободою, надихався природою поблизу. Надихався деталями, які у Бучачі скрізь: на фасадах будинків, на церквах, на вузькій вулиці, яка кає стрімко підімається угору.

Бучач – серце творчості Пінзеля. Більше десяти років він мешкав тут. 13 травня 1751 року він одружився з удовою Маріанною Елизаветою Кейтовою із родини Маєвських. Шлюб узяли в костелі Успіння Діви Марії. Мав двох синів – Антона та Бернарда, якого назвав на честь свого кращого друга Меретина. Але доля дітей Пінзеля також невідома.

Чи було це кохання? Чи знати Пінзель, що таке справжня і щира любов? Мабуть, ні. Одружився він лише тому, що йому було необхідно отримати громадянство в Бучачі. Жив без любові до дружини, але жив із пристрастю до скульптур. Вони – відзеркаллення емоційності. Із кого ліпив свої роботи Пінзель? Ніхто не знає. Але в цьому й особливість творчості майстра. Ці таємниці кличуть тебе годинами роздивлятися скульптури. Шукати ті чіткі форми, стежити за динамікою: якщо світло падає з одного напрямку, фігура – одна, якщо під другим кутом – вона – інша. Так і манять ті чіткі лінії, зображення життєвих рис, які досягнув Пінзель. Він працював з інтерпретацією анатомії. Історик мистецтва, художник Остап Лозинський уважає, що Пінзель у своїх скульптурах «виягував із тіла певні вузли, які дуже важливі, які знаходяться під шкірою, яких не видно». Та не лише фізичні властивості передавав Пінзель, а й психологічні. Герої на його скульптурах – це люди, які наче страждають та просять допомоги. Вони завжди дивляться вгору, а в їхніх очах – подив, страх, відчай. Їхні очі дивляться у далечину і шукають там порятунок.

Мое перше знайомство з Пінзелем відбулося ще у 2016 році, коли проходив мистецький фестиваль «Дні Пінзеля». Та справжнє бажання пізнати його більше в мене з'явилося два роки потому. Зацікавила його майже відсутня біографія та відчула гордість, що в місті, у якому живу, був такий видатний майстер, гуляв тими ж вулицями, що і я зараз. Тоді я Бучач почала бачити по-іншому. Сприймати його по-іншому. Цьогочі я вкотре відкрила для себе Пінзеля. Його всі люблять називати «галицьким Мікеланджело», який творив у «маленькому Львові». Не варто. Він – Іоан Георг Пінзель, зі своїм унікальним стилем, який творив у Бучачі.

На третьому фестивалі «Дні Пінзеля» письменник зі Львова Андрій Аркан презентував свою нову книгу про Пінзеля «Я, Іоан». Для нього митець – людина загадок:

- Пінзель – це людина пошуку. Людина дії. Людина, яка не стоїть на місці. Це взагалі був час такого суцільного руху. Усі кудись рухалися. І вже не шукали якихось певних ідеалів, як це було в часи Ренесансу. Шукали невідомого що. Людина, яка в пошуку невідомого чого. Для мене таким є майстер Пінзель. Він залишив стільки загадок, чи він сам знати відповіді – я сумніваюся. Він досі нас турбує.

У своїй книзі він описує Пінзеля так: «Пінзель усе ще знеможено ледве-ледве перевалився з воза на землю і ніби зачарований зробив кілька кроків третячими ногами. Перед ним на мокруму лузі стояли старезні розпанахані верби. Поодинці чи попарно простягалися аж ген до небокраю. І були ті старі верби такими різними, такими неподібними між собою і було їх так багато, що від цього нежданого видива в Іоанна відвіслала щелепа».

Пінзель – незнайомець. Таємничий гений. Він приїхав у Бучач, щоб побути наодинці із самим з собою. Він сидить на пагорбі вночі. Дивиться на зорі. Такі яскраві, чарівні, мрійливі, як і він. Він дивиться згори на місто. Місто, у якому згасла остання зоря Пінзеля.

Софія КОВАЛКО

НАШІ ЛЮДИ ВСЮДИ

Писав романи мертвовою мовою, але його творчість досі живе!

17 липня 1888 року Бучач з'явився на літературній мапі України. Адже в цей день народився єврейський письменник Шмуель Йосеф Агнон. Агнон, на зміну справжньому прізвищу Чачкесу, літературний псевдонім, який на Івріті означає «загублений». Так, у вісімнадцять років Шмуель покинув Бучач, шукав місце сили у європейських країнах, але твори його не покинуті, як і зображення Бучача в них. «Місто мудреців і купців» – так описав свою Батьківщину Агнон у

На фото: Шмуель Йосеф Агнон

відомому романі «На морській глибині». Інші куточки міста, які пов'язані із життям письменника, описані в романі «Гість на одну ніч», але у ньому Бучач – місто сповнене пессимізму, оскільки на той час він лише відроджувався із руїн після війни. «Куди не глянеш – усюди лише незгоди та злідні». Після цього візиту розчарований Агнон николи не повертається у Галичину, але згодом його рідну землю відвідала внучка письменника Емона Чачкес-Ярон.

Містяни пишаються, що у їхньому краї жив і творив видатний письменник ХХ століття, класик єврейської літератури. «У цьому бу-

динку народився і проживав письменник, лауреат Нобелівської премії – Шмуель Йосеф Агнон (Чачкес)» – так написано на меморіальній таблиці. Неподалік від будинку, навпроти автентичного «Арт-двору» є пам'ятник лауреату Нобелівської премії з літератури, який став першим володарем цієї почесної відзнаки серед народжених в Україні та першим серед івритомовних та ішидомовних письменників.

Бучач пам'ятає про своїх талановитих людей, зберігаючи клаптики із їхнього життя.

Софія КОВАЛКО

ЯК ПИСАТИ КЛАСНІ ТЕКСТИ!

Писати красиво, але й водночас зрозуміло – нелегке завдання.

Уміння створювати переконливі тексти, такі, щоб затягували читача, такі, щоб тримали у напрузі, були простими, лаконічними, проте не надто примітивними, а такі, щоб вирізнялися серед інших – це не що інше, як мистецтво. Ні, не гучні слова, а клопотка робота над розробкою теми свого майбутнього матеріалу, вибр для нього героїв, образів, діалогів, інтерпретація фактів, логіка побудови думок. Пишеш свій текст за цю схемою два-три дні, а потім у кінці розумієш, що це маячиться, результат не випрідавав твоїх сподівань, і починаєш «колупати» себе з середини, розчаровуватися, думати, що ти вигорів, таланту більше немає, а це означає, що тобі немає про що писати. Але емоції варто «поставити» у шухляду, зачинити її до завтра. А завтра – прокинутись, відчинити її, із тверезим мисленням знову взятися за роботу, і помічаєш: процес йде як «по маслу». Фінальне відчуття «це – красно», «у мене вийшло», усе так, як мало бути спочатку, надихає творити дала.

Чи існує та правильна і чітка формула написання справді класних текстів? Можливо, інструменти, володіння якими дозволить піднятися на вищий щабель? Складно сказати, адже писати – це не математика, а порив твоїх думок, вражень, із якими хочеш ділитися з усіма. Але головне правило все-таки є: писати про те, що подобається тобі. Звучить егоїстично, але якщо відчуваєш себе у своїй «тарілці», не вигадуєш велосипед, то відповідно і читачам буде комфортно, вони сприйматимуть твій політ фантазії легко з відчуттям захоплення.

Писати – механічна щоденна робота. Варто лише спіймати той вогник, і речення «йтимуть» одне за одним. Проте не завжди так є тоді, коли автор робить величезну помилку при написанні: я повинен догодити іншим, мій текст має сподобатися іншим, писатиму те, що хочу від мене вони. Це збиває, текст стає кострубатим, неохайним, адже ти виходиш із зони комфорту, пишеш не те, що тобі до душі, а те, що іншим людям, яких ти навіть не знаєш. Пиши те, про що ти реально можеш. Так, це може бути дуже просто, і текст тоді простий. Проте навіть найпростіша подача інформації, змісту є унікальною, а головне – написане буде щирим, а це не може не підманити читача.

Так, виходити із зони комфорту добре, адже ти ставиш перед собою високу планку, досягнути якої – важка праця. Заради цієї планки ти вдосконалюєшся, розвиваєшся, тоді текст буде відповідним.

Де взяти «шматочек» натхнення? Де й в кого вчитися? Часто той, хто любить бути у тренді, стежить

Фото Софії Ковалко

за блогерами-мільйонниками, адже, на його думку, вони створюють якісний контент, пишуть про важливі речі просто й красно. Безперечно, такими можна захоплюватися, адже щодня постити двічі, а то й тричі, шукати нові теми, аби не набридalo підписникам – не просто. Гортаемо стрічку новин, і натрапляємо на черговий пост: читається на одному диханні. Але варто вчитися і брати приклад з таких текстів, так, нібито грамотних, всі логічні зв'язки є, але все якось надто просто і не примушує тебе відчувати те, що відчувають автори. «Те, що ці люди пишуть часто, не означає, що вони пишуть добре» – цитата із книги «Текст-пекс-шмекс» Вільяма Зінссера підкреслює усе вищесказане. Тому варто умовно відфільтрувати своїх натхненників і відшукати тих самих кумирів, які із відчуттям розуміння того, що вони пишуть.

Читати, читати і ще раз читати!

Джерелом формування власного стилю, унікального, відіграє література. Черпаючи щось із досвіду улюблених письменників, гортаючи сторінки улюблених романів (криміналістики, фантастики, детективів) народжуються нові ідеї, думки, бачення. Вивчати, знайомитися із текстами інших, на інших помилках розуміти, як писати можна, а як не потрібно. Ці огрихи загартовують, допомагають відшліфувати свій стиль до досконалості й філігранності.

Пробігаючи очима між сторінками «Аптекаря» американської письменниці Стефані Майєр, у голові «вибух» від поєдання непоєданого.

Звісно, така література «на любителя», але декого такий прийом, як магніт притягує, примушує читати ще і ще, розділ

за розділом, і ти помічаєш, як пітнью долоні, бо ти уявляєш себе на місці головної героїні, хвилюєшся, щоб також не опинитися під лезом ножа. Написати так, щоб візуально явити собі усю картину, це вже не просто слова, надруковані на папері, а кіностричка. Умовний фільм, який читач зіміє самостійно, відтворюючи всі сцени у своїй голові. Таке сприймання ним свідчить про уміння авторки примусити аудиторію співпереживати із го-

ловною героїнею, відчувати страх, занепокоєння, у той час: захват від інтелектуальної подачі інформації, обізнаності письменниці у всіх тих шпигунських «штучках», спонукання відкрити нотатки у телефоні чи узяти ручку, листок і одразу створювати свій маленький шедевр.

Може здаватися, що творчість Майєр із уявної скриньки масової літератури, проте стиль написання, подача, і найважливіше – увага авторки до деталей, її інтелект, розум, завдяки цьому усі сцени продовжуються одна за одною, кожна з них може розтягнутися на двадцять-двадцять п'ять сторінок, проте не втомлює, а притягує, та її взагалі – розвиток такий, ніби це готовий сценарій до трилеру.

Від пера до знімального майданчика

Написати книжку і відняти за її жанром фільм, або відняти фільм і написати книжку. Вдало чи невдало? І чи взагалі варто їх порівнювати, бо фактично вони – два різних світи, кожен із яких несе свою мету. Серія романів «Пісня льоду й полум’я» сучасного Джорджа Мартина трансформувалася у найпопулярніший і найкасовіший серіал сьогодення «Гру престолів», а детективи Артура Конана Дойля про Шерлока Холмса мають щонайменше стік екранізацій.

Роками перечитуєш свій улюбленій роман, і за його мотивами виходить новий фільм, ти наче зі смолоскіпом у руках починаєш шукати якийсь недолік, до чого можна «при��ти», зовнішній вигляд героя (актора) не такий, як у книзі, локації не такі, розмови ні про що – не вражає. Взірець вдалої книги і невдалого фільму. Або буває: суперний фільм, а книга ніяка. Або взагалі: ні ти не захоплює, їй інше сирівате. Питання: чи варто порівнювати написане й віднзнати?

- Що важче писати: книжку чи сценарій до фільму? Це зовсім два різні підходи, тому що коли готуєш сценарій, ти знаєш, що у буде кінцевому результаті. Це важка клопотка робота кількох людей. Книга. Ти вже знаєш її зміст, працюєш теж за окремим сценарієм. Порівнювати немає сенсу, – уважає Михайло Ухман, молодий письменник й автор, продюсер документального фільму «Трохи ниче неба».

Один сюжет, але дві різні мети. Порівнювати – безглазе рішення. Але дослідити вплив мови книжки і мови фільму цікаво.

Фільм-мюзикл «Знедолені» 2012 року, в основу якого покладений сюжет «Знедолених» Віктора Гюго. Картина, у якій текст відіграє надзважливу роль для глядача. Адже ми не лише слухаємо, а й читаємо український переклад пісень, який поданий у формі субтитрів. Так, ти слухаєш, дивишся, спостерігаєш за акторською грою, проте увага акцентується на тексті, який читаєш настільки скрупульозно, уважно, аби не пропустити жодного слова, щоб зрозуміти суть усього фільму.

Схожий випадок із «Чорним вороном» українського письменника Василя Шкляра і його екранизацією 2019 року. Безумовно, можна сперечатися про відмінність книги й фільму, проте найбільше, що захоплює – закадровий голос Василя Шкляра, який читає рядки з власного роману. Пронизливий голос і не менш глибокий текст, які лунають разом поза картиною на екрані. Завдяки чому відчувається нерозривний зв’язок між оригіналом і спробою його візуального відтворення.

Ця фішка від режисерів є для того, аби навчитися ловити кожне слово, цінність самого тексту, його побудови, розуміння глядачами-читачами, вчитися помічати майстерність письменників або ж сценаристів.

Американський режисер і сценарист Квентін Тарантіно добре знається на побудові переконливих текстів. Його кіношедеври досі вважаються культовими, входять у рейтинг найвпливовіших фільмів світу, і це не випадковість, адже роботи цього гения вражають діалогами. Усі звички дивитися на екранну картинку, красіві обличчя акторів, захоплюючі локації, бо що ще потрібно. Адже це кіно, де роль бесід між персонажами лиш невеликий додаток. Тарантіно переходить ці межі, ламає стереотипи, фільми закликають працювати не лише наши очі, але й вуха і мозок. Діалоги настільки філософські, що ми автоматично починаємо задумуватися над чимось глобальнішим, аніж просто спостерігати за пострілами з револьверів та гонитвою за злочинцями тощо. Тексти, які насичені глибоким змістом, пронизують і переносять тебе в інший світ, тришки віддаляє від самого сюжету. І ще одна особливість таких діалогів – прихованій підтекст, заради розуміння якого ти переметуєш назад і переслуховуєш вкотре, щоб спімати ту саму родинку й зміст цього діалогу. Якщо в більшості фільмів діалоги тривають максимум три хвилини, то

«Кримінальне чтиво» – це восьмихвилинні, а той тринадцятьхвилинні розмови між героями. Довго, може не вистачити терпіння дослухати до кінця, але ні, ти слухаєш, і закарбовуєш кожен вислів собі в голові. Ось вона – ця «магія переконливих текстів», про яку говорить Зінсер.

Писати – це віддача. Своїй аудиторії, своїй роботі, і звісно самому собі. Писати – це хвилювання. Якщо справді справа важлива і цінна для тебе, ти переймаєшся за кожне написане слово. Писати – це просто і складно водночас, це не день, не два, а: обрав тему, шукаєш факти, збираєш коментари, починаєш писати, вигадуєш заголовок, а ще потім ледь не тижнями редагуєш, виправляєш, змінююш, переосмислюєш написане ще раз і ще раз. У фіналі – це кайф. Кайф від створення нового сценарію, чи нового роману, або матеріалу про те, як написати класний текст про класні тексти!

Софія КОВАЛКО

МУЗИКА ВУЛИЦЬ

Музика. Її ми чуємо усюди, де б ми не були: чи то у маршрутці, чи дзвін столового приладдя, чи людський спів. Так, вона усюди, тільки варто її відчути!

Тернопіль так і манить прогулятися його осінніми вуличками. Тож у таку погоду я не могла сидити вдома й вирушила пізнавати це місто глибше.

Коли я прийшла в «Центр», мій ніс одразу охопили неймовірні запахи кави. Не роздумуючи вирушила по улюблений флет-вайт. Гуляючи вуличками, вслухалася у кожен звук, тут звідусль «ллються» пісні. У кожному закладі, магазині чи то з навушниками проходих. Краєм вуха я почула живу музику. Підійшла, побачила близьче, що це старший чоловік, який грає на баяні. Не відволікаючись від гри, він проникливо поглянув мені в очі. На його музичний інструмент лагідно лягли промінці сонця, від чого все дійство виглядало магічним. Дочекавшись, коли він добрає, насмілилась з ним поговорити. Як виявилося чоловік грає практично щодня:

- Я граю для душі, музика йде з середини. Коли я в музиці, неначе у своєму

Фото Тетяни Панченко

світі, ловлю погляди людей і розумію, що вони також потрапляють у цей світ. Але не всі люди прихильно відносяться до вуличної музики. Прикро..., - розповів чоловік.

Після цих слів мурахи так і побігли по тилу, я йшла й думала, що люди однаково не зрозуміють, геній перед ними або бездарність, людям однаково, люди поспішають у своїх справах... Аж раптом засвітилося декоративне світло. Ох, яке ж воно красиве, ці різноманітні світлові фігурки, тіні від них

на будівлях і люди, які начебто чекали цієї мити, щоб зробити чергове фото.

Під враженнями, я вирушила до набережної, але мої плани зруйнувалися, коли я побачила декілька молодих музикантів. Навколо них зібралася зграйка підлітків, що приїхали в центр розважитися. Ці люди готові годинами стояти в холодний осінній вечір, щоб нічого не пропустити, щоб вдихнути кожен звук, вловити кожен рух. У вуличній музиці відчувається їм свобода, протест проти тих, хто вигадав офіси й нецікаве впорядковане життя.

Поруч зі мною стояла Оля. Ми з нею трошки подискутували щодо музики. Під час нашої бесіди вона зізналася, що й сама часто співає на вулиці, вміло грає на бандурі та зараз освоєє фортепіано. Уважає, що в житті музиканта важливо постійно розвиватися.

- Для мене дивно, якщо людина все життя займається одним і тим же. У будь-якому мистецтві, мені здається, важливо постійно відкривати для себе щось нове й не «топтатися» на одному місці. Навіть якщо людина добре грає якісь

складні пісні, але повторює одне й те ж день у день - його музика перетворюється на рутину, і з часом людям стане нецікаво його слухати, - поділилася дівчина.

Побачивши, що моя прогулянка трошки затягнулась, я поспішила на автобус. Зрозуміла сьогодні одне: усі музиканти різні. Різні люди. Грають у різних місцях на різних інструментах, абсолютно різні пісні різного рівня. Хоче щодня грає у «Центрі» й горланить усім відомі пісні. Хоче грає тільки своє, маловідоме або класичне, а хоче поєднує і міксує. Тепер я чую їх звук крізь невпинний шум міста, крізь нескінчений шурхіт шин, голоси людей. Крізь щільну шумову завісу обласного центру чую віддалений звук музики та завжди йду на нього. Вуличні музиканти, я зачарована вами, мандрівниця на вулицях файногого міста.

Як звучить Тернопіль – кожен вирішує сам для себе. Одне можу сказати точно – на вулицях Файногого панує свобода: свобода думки, свобода вибору, свобода бачення.

**Насолоджуvalася
Тетяна ПАНЧЕНКО**

ІНКЛЮЗИВНІ ПОКАЗИ МОД ВІДБУЛИСЯ У ТЕРНОПОЛІ

25 дітей з синдромом Дауна й аутизму взяли участь у дефілі в рамках «Інклюзивного показу мод». Вчетверте у Тернополі такий захід провели 16 вересня.

Особливістю цьогорічного показу є те, що діти виходять на подіум без супроводу дорослих.

Про це розповіла організаторка заходу Ольга Гордієнко.

- Це йде профорієнтаційне спрямування молоді з інвалідністю, ми бачимо вже таких молодих людей, які можуть себе спробувати в ролі моделей і, можливо, на тому заробляти гроши. Та-

Фото Христини Вояк

кож важливо показати нашій аудиторії, що наши молоді люди активні, вони хочуть показувати себе, вони можуть це робити, – каже Гордієнко.

Одяг для дітей упродовж двох тижнів шила Оксана Палчук. Жінка каже, після показу всі речі подарувала дітям.

11-річний Олексій Матяш вдруге вийшов на подіум. Його мама каже, син не боявся виступати перед людьми:

- Він сам дефілював. Він дуже любить моду. Перед дзеркалам дома круться. Він бі ще декілька разів ходив, міняв одежду.

До слова, уперше такий показ провели у 2018 році. Тоді дефілював 31 учасник. Цьогоріч «Інклюзивний показ мод» присвятили 11-й

Фото Христини Вояк

річниці створення громадської організації «Бебіко».

Показ відбувся завдяки сприянню Благодійного фонду Подолян та Почесного консульства Угорщини.

Христина ВОЯК

БОСИ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТАГРАМУ

(Закінчення. Поч. на 1 стор)

Вони завжди на слуху, і засоби масової інформації також не лінуються приділяти їм багато уваги: ледь не щодня в онлайн-виданнях «миготять» заголовки про те, «що відомі франківські блогери розлучаються зі скандалом», «сторінку популярної блогерки вкотре заблокували» чи «Сашу Пустовіт не пустили в кав'ярню без сертифікату про вакцинацію». Голосо? Так. Правдиво? Не завжди, адже у багатьох не зовсім професійних й авторитетних виданнях міститься недостовірна інформація. Проте однаково блогери-мільйонники фігурують у цих матеріалах. Такий собі безкоштовний і легкий піар без будь-якого вкладу у грошовому еквіваленті. Є і ті, які без рожевих окулярів і не вірять тому, хто впливає, здатні бачити крізь призму ідеальної картинки брехню, недосказаність, акторську гру: сценки на камеру, щоб показати «наши супервідносини з чоловіком». Є і ті, які без треті. Хейтери – це одне модне й чуже для нас слово, але вживяється нами щодня. Ті, хто навмисно пише не зовсім присміні речі про інфлюенсерів, намагається «вибити їх із колії». Бачимо баланс між тими, хто йде за блогером, наче за Мойсеєм, тими, хто тверезо мислить і тими, хто сповнений нездоволенням і гостро реагує на кожен новий пост чи історію.

Проводити моніторинг моніторинг сторінок блогерів – краще. Зокрема, у жовтні цього року дослідники інституту масової інформації проаналізували "мільйонників" українського Інстаграму і з'ясували, хто входить у топ-10 та який контент вони публікують. За даними платформи trendhero, в українському сегменті Інстаграму зареєстровано сто тридцять сім акаунтів, які мають понад мільйон підписників. Акаунтів, які нараховують від одного до двох мільйонів підписників є сто дев'ять.

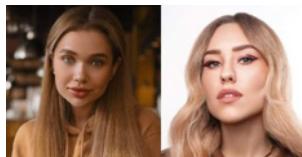

Фото з відкритих джерел

Щоб проаналізувати контент, який створюють блогери, дослідники розділили їх на сім категорій:

- сорок дев'ять акаунтів стосуються лайфстайлу. До цієї категорії заразовано акаунти інстаблогерів, які висвітлюють свої будні та чергують їх із реклами контентом. Жодної чіткої тематики в їхніх блогах не простежується;
- тридцять сім блогерів мають тематичний акаунт. Блогери в цій категорії висвітлюють нішеві

теми та генерують контент навколо однієї теми;

- тридцять акаунтів про шоубізнес. До цієї категорії отрапили акаунти відомих людей, які працюють на телебаченні;
- сім акаунтів, які просувають послуги бізнесу та брендів: ювелірний бізнес, торгові центри, ресторани, автобізнес та дизайнерський бізнес;

- три акаунти медіабізнесу. До цієї категорії належать сторінки каналу «1+1» (@1plus1_ua), «Світське життя» (svitskvet), яке транслюється на 1+1, і медіапродукт «Орел і решка» (@orelreshka_official);

- три акаунти на тему політики. У цю категорію ввійшли Інстаграм-акаунти президента Зеленського (@zelenskiy_official), першої леді Олени Зеленської (@olenazelenska_official) та акаунт, який стосується висвітлення діяльності «Команди Зеленського» (@zeteam2019).

Більш детально інститут масової інформації дослідив першу десятку тих, хто в топі:

- вісім з десяти акаунтів мають позначку верифікації в Інстаграмі;
- збережено гендерний баланс у десятці топблогерів України: п'ять жінок та п'ять чоловіків;
- лише двое з десяти топових інстаграмерів ведуть свій блог українською мовою.

Останній результат засмучує. Люди, які займають високі по-

зиції і мають найбільший вплив на аудиторію, ведуть свій блог російською мовою. Володючи великими цифрами на головній сторінці не цінують своє, рідне й не використовують свої можливості та ресурси, аби популяризувати українські бренди. Вони користуються інструментом із назвою «довіра», щоб мати вплив на нас, керуючи нашими емоціями, уподобаннями, повагою до них, завдяки чому отримують хороший прибуток. Але не користуються головним інструментом «Інстаграм», який містить у собі функції «написати», «відзняти», «говорити». Три діджитал-кіти, які задарма дають змогу генерувати той контент про українське.

Інфлюенси – люди, які віднайшли контакт із аудиторією крізь віртуальні ґрати. Є ті, хто генерує якісний український контент, але є і ті, хто за допомогою брехні його вигаданого світу лише займається «накруткою» підписників. Чи довго існуватиме зв'язок з дрігими? Якщо користувачі соціальних мереж матимуть сміливість сказати «Ні» кумиру й навчаться фільтрувати інформацію, яку споживають, їм вдасться знайти середину між реальністю та вигданою історією і не потрапляти на гачок босів українського Інстаграму.

Софія КОВАЛКО

AIESEC – ЦЕ ДОСВІД, ЗНАННЯ, МОЖЛИВОСТІ

Якщо хочеш прокачати свої skills, шукаєш нові можливості, маєш базові знання з англійської і тобі ще не за 50 років, тоді ти повинен прочитати цей матеріал.

Тут Вікторія Заблоцька розповіла про організацію AIESEC.

Що таке AIESEC? Це міжнародна молодіжна некомерційна, неполітична, незалежна організація, яка займається розвитком молоді.

- Організація прагне, щоб кожна людина змогла знайти себе та реалізувати, щоб її не дискримінували за жодними ознаками. Я в організації два роки з хвостиком. Зараз я віцепрезидентка маркетингу Відокремленого підрозділу ВМГО "АЙСЕК" в

На фото: Вікторія Заблоцька

Україні" у місті Тернополі, - розповідає Вікторія. За її словами, організація AIESEC надає можливість стати учасником міжнародних стажувань у трьох напрямках.

Global Volunteer – це волонтерський досвід закордоном, який дає змогу працювати над проектами, що допомагають розв'язувати соціальні проблеми. Його тривалість шість тижнів.

Global Talent – це професійні оплачувані стажування від 3 до 12 місяців, що дозволяють покращити професійні навички та кар'єру в іноземному оточенні.

Global Teacher – це професійні оплачувані стажування, які спрямовані на педагогічну діяльність закордоном. Тривалість від 3 до 12 місяців.

- Ці три напрямки мають спільні переваги – це вплив на себе й оточуючих, бо ти

будь-якому випадку поширюєш культуру своєї країни та дізнаєшся про їхню. Таким чином, руйнуються стереотипи, внутрішні бар'єри. Це досвід іноземного оточення. Ви дізнаєтесь як працюють і живуть люди закордоном, а ще набуваєте їхній досвід. Додатковим бонусом є "прокачка" англійської, - розповіла віцепрезидентка з маркетингу Вікторія.

Також є місцевий проект у Тернополі - YouthSpeak Forum, на якому збираються представники з державного, громадського, бізнес-секторів. Вони розповідають, які можливості для молоді може запропонувати кожна з цих сфер.

Юлія ВАРЧУК

У ТЕАТРІ НЕ ПРАЦЮЮТЬ, У ТЕАТРІ СЛУЖАТЬ

Акторське подружжя Оксана й Андрій Маліновичі більше двадцяти років працюють разом у Тернопільському академічному обласному українському драматичному театрі імені Т. Г. Шевченка. Вони познайомилися ще за студентських років, але справжнє кохання зародилося під час спільної гри у виставі «Коханий нелюб».

- Оксано, Андрію, розкажіть історію вашого знайомства? Ви пам'ятаєте своє перше побачення? Перші відчуття, які переживали в той момент?

Андрій: Це було кохання з першого погляду. Жартую. Ніякого кохання з першого погляду не було. Усе відбувалося на першому курсі. Оксана вже навчалася у нашому музичному училищі, театральному відділі імені Соломії Крушельницької. А я тоді прийшов на другий курс, там був добір, тому я вже працював у театрі. Ми нібито не дуже то й бачились до того. Потім, коли почали читатися, то вже одне до одного приглядалися. Спершу подружилися, потім побилися, потім полюбилися. Дуже проста історія.

Оксана: Ми навчалися на першому курсі, а він працював освітлювачем сцени. Наши дівчата бігали там: «Андрій Малінович!». Хто такий? Ніколи не помічала його. А коли він вступав до нас на курс, не було любові ніякої. Ми з ним билися, сварилися, у нас була несумісність страшна. До певного моменту.

- Перше знайомство відбулося і ви разом почали працювати у театрі. Як вам працюється разом? Упевнена, що неодноразово ви грали разом в одній виставі. Як ви відчуваєте себе вдвох разом на сцені?

Оксана: Андрій дуже хороший партнер. На нього завжди можна покластися.

“**Кохання, як таке - це вир ендорфінів у тебе в хімічних сполуках, у мозку. От і все. Воно або є, або його немає.**”

Коли він поруч, я впевнена на сто відсотків у партнера. Ми ж з ним почали сходитися у «Коханому нелюбі».

Андрій: Я грав Степана, Оксана – Ярисю. Стосовно кохання, дуже гарно все в Романовича написано, що кохання – це одна з супровідних, психологічних деталей, притаманних особистості в часі сексуального потягу. Тобто кохання, як таке - це вир ендорфінів у тебе в хімічних сполуках, у мозку. От і все. Воно або є, або його немає.

- Ви відчуваєте конкуренцію на сцені між собою? У кого більше зіграних ролей, у кого більше нагород.

Андрій: Ні. Ми тішимися одне одному, якщо в когось гарно вийшла якесь робота. От крайня робота Оксани «Любов без гриму» – прекрасна робота, чудова. Конкуренції як такої немає. Можливо, є конкуренція, коли ми разом на сцені, в один момент і коли ми працюємо в парі.

Оксана: У нас були такі вистави, у яких ми працювали в парі. Зараз якось настак трішки розкинули по інших виставах. То ми вдома николи не повторювали текст. Коли

На фото: Оксана й Андрій Маліновичі

одного разу сили повторювати текст, ми почали чіплятися за те, за інше, і доходили до сварки, розходилися у різні кімнати. Ми завжди репетирували тільки на сцені з режисером.

Андрій: Це акторські ревнощі до сцени. У кожного таке є. Не лише в нас, тому що ми пара. У будь-якого партнера на сцені воно є. Тобто хочеться добре, бачиш, що у когось добре щось виходить, ти хочеш бути ще кращим. Але це не завжди є добре. Можна переграти.

- Ви критикуєте одне одного за якусь виставу? Якщо так, то що ви відчуваєте в цей момент?

Оксана: Мені, наприклад, думка Андрія дуже важлива. Я його запитую: «Андрій, що, як, коли? Може щось змінити?» І він мені деколи підказує.

Андрій: Мене Оксана більше критикує. Бо часом як закручу щось, вона приходить: «Що ти грав взагалі?»

Оксана: Ми не бачимо себе зі сторони. І треба, щоб хтось тверезим оком, не замиленим, який не ходив кожен раз на репетицію. Я його прошу іноді, щоб прийшов, подивився. «Просто скажи свою думку. Може ти щось побачиш, чого ми не можемо побачити». І він приходить, сідає, слухає, дивиться.

- Ви думали про те, щоб покинути професію актора?

Андрій: Коли був молодшим, хотів поїхати за кордон. Я би в Америку поїхав, але тоді вийхати туди було неможливо.

У мене дядько був в Австралії, я туди намагався вийхати. Якби міні дали візу тоді – я б не повернувся. Але мені не дали візу.

Оксана: У мене було декілька моментів. Коли ми їздili дивитися у театри на інші вистави, і одного разу ми поїхали в Одесу дивилися «Шукшинські розкази». Я пам'ятаю цей момент: ми вийшли з вистави, і мені навіть говорити не хотілось. Я йшла й думала: «Що я роблю в театрі? Оксано, ти бездарність. Тобі треба йти на якусь іншу роботу». Чесно, якби була наступного дня у Тернополі, а не в Одесі, я би вже йшла й писала заяву про звільнення. Чим би займалася? Я страшенно люблю дітей. Працювала би нянькою, вихователькою.

- Зараз є дуже багато молодих дівчат і хлопців, також акторів, які хочуть пов'язати своє життя разом: одружитися, створити сім'ю. Ви вже разом більше двадцяти років. Це багато. І які б ви дали поради молоді, саме молодим акторам, як їм поєднувати театр і дім?

Андрій: Потрібно любити один одного.

Оксана: Найперше – це повага й терпіння. Але не впускати театр у свій дім. Театр – це святе місце в нас на площі. Ти можеш думати про це, але не потрібно репетикувати вдома.

Андрій: Якщо ви любите одне одного, то все складеться. Незалежно від того актор ти, чи ні.

Розмовляла
Софія КОВАЛКО

РОЗМОВА ОРЛИКА І ЧАЙКИ

(Закінчення. Поч. на 1 стор)

Авторське визначення стендапу

На питання, що таке стендап, Христя почала затинатися і переправляти сама себе. Вона шість разів поверталася до першого речення і зрештою сказала:

- Стендап – це правда. Правда через біль. Через сильну біль.

По її жестикуляції і мовленні одразу було зрозуміло, що для неї – це щось дуже близьке та особливе. Бо люди ніколи не можуть гарно сказати про речі, які насправді люблять. Вони їх люблять і все. Слова зайві. Думаю, це був той самий випадок. Стендап для людини – це вільний політ думок, це такий собі голосовий щоденник, який відкритий для всіх вух.

Файнє місто «пасе задніх»

У Тернополі зі стендапами біда, якщо коротко.

Релігійність не дозволяє жартувати на сцені про все, а через невелику відвідуваність немає належного розвитку. Утім, організатор Чайка щотижня щось вигадує.

На фото: Христина Чайка

- Ми часто у закладах харчування виступаємо, організовуємо виступ у форматі відкритий мікрофон, - глаголить дали Христя. Але й тут не дуже добре. Бо в закладах переважно немає сцен для стендапера, а для них важливо бути не тільки почутим, але й побаченим.

Дівчинка серед мужчин

Де-де, а тут ми можемо говорити про гендерну нерівність. Чайка – єдина дівчина у своїй тернопільській команді. Ба більше, Христя згадала, як їхала виступати в comedy hall, що знаходиться у Львові з 20 коміками-мужчинами. І вона одна однісінка комікеса, яка сказала мені наступне:

- Я дружу з хлопцями, мені з ними легше й цікавіше, я сприймаю їхні жарти.

Проте зараз Христя більше організатор. Жартує менше, бо інша робота не дозволяє все поєднувати (хто не знав, то Чайка – ведуча програм на Тернопіль 1. А ще вона монтує та займається SMM. Борщ варити теж вміє).

Жарти жартами, а гроши платитиме?

- У Львові стендапери досить непогано заробляють, але не

в Тернополі, - розповідає Христя. За свою щотижневу роботу з командою на початках вони взагалі йшли в мінус, зараз ситуація покращилася. Утім на одних монологах далеко не заїдеш. У файному місті це може слугувати мінімальним підробіткам. У Львові ж ситуація геть інша. Заклади оплачують послуги коміків, а інколи самі коміки боряться за грошову винагороду. Христя цього страшенно не вистачає, я бачила. Можете мені вірити: Чайка не була б тією Чайкою, яка сидить навпроти мене, якщо б не стендап. Для когось це розвага, а для когось частинка життя і формування особистості.

P.S Ще довго теревенили Орлик з Чайкою, але про це можна писати вже інший матеріал.

Міла ОРЛИК

ГОРОСКОП "ПРОСТИМИ СЛОВАМИ ПРО ЗОДІАКОВЕ"

Буде солодко всім! Зірки вангуєть сприятливий листопад для усіх знаків зодіаку. Читайте, бо такого ще не було.

ОВЕН

Виписуємо спеціально для вас рецепт щасливого місяця! Беремо 2 книги, 4 піци, пляшку дорогого вина й хорошу музику. Зарубайте на носі, інколи потрібно проводити класно час з високоінтелектуальною людиною – собою.

ТЕЛЕЦЬ

На члі, на розслабоні! Саме так мине останній місяць осені. Хандра оминатиме вас стороною, а гарячі путівки підстерігатимуть скрізь! Загалом, пакуйте сумки.

БЛІЗНЮКИ

Ретроградний Меркурій відступає. Наближається смуга божевільної енергії! До зими зробіте все, що запланували або й більше.

РАК

Зірки вангуєть вам набиту кишенью. Так-так, вам не здалося, гроши для вас падатимуть із неба й виростатимуть із землі. Але майте голову на плечах, не тринькайте все й одразу, бо ніхто не знає, що на нас завтра чекає.

ЛЕВ

Яке їхало, таке й здібало. Леви, це про вас! Цілком імовірно, що у вашому серці цього місяця тьохнє й ви зустрінете ту саму єдину, неповторну половинку. А якщо не тьохнє, то дайте газу, бо нікуди так і не поїдете:)

ДІВА

Возз'єднайтесь із природою, поки не випав сніг! Вам потрібна гармонія і легкість,

бо жовтніві справи вам ледь не винесли всі мізки. Кавуся із теплим молочком заспокоюватиме вас у будні дні, у вихідні – доловайте бренди.

ТЕРЕЗИ

Цього місяця вам не прийдеться балансувати, як завжди. Чаша з успіхом переважить на всі 99%! Вигідні пропозиції, популярні люди, легкі гроши – усе це очікує на вас! Тільки не ловіть гав, бо пропустите все й зірки тут не допоможуть.

СКОРПІОН

Ви знайомі з фортуною? Якщо ні, то у листопаді ви з нею не просто зустрінетесь, але й подружитеся неабияк! Коротко кажучи, пригадуйте усі бажання – настав час їх реалізації.

СТРІЛЕЦЬ

Вам випаде змога поїхати додому! Не прогавте таку

можливість. Мамин борщ і бабусині пироги будуть у доступі лише цього місяця.

КОЗЕРІГ

Листопад вас окрілить, козерожки! Будете літати, як мінімум, у думках. А от, як максимум – залежить вже від вас. У кінці місяця рекомендуємо купити інгредієнти для глинтвейну! Зиму потрібно зустрічати правильно!

ВОДОЛІЙ

На любовному фронті очікуються нові прихильники, а на роботі – нові перешкоди.

РИБИ

У першій половині місяця риби стануть справжніми акулами, які готові будь-кому перегрізти горло! Уникайте на початку місяця серйозних суперечок, щоб раптом не наробити біди.

Вангувала **Міла ОРЛИК**